

Uteksaminerte studenter høsten 2001

Sensur oktober:

Johansen, Jill: Politisk økonomi i Sentral-Aust Europa. Økonomiske konsekvenser av institusjonelle og politiske barrierer til reform i post-kommunistiske land.

Mjanger, Are: Ethics in Foreign Policy. NATO's military intervention in Kosovo the spring of 1999.

Røseth, Tom: Regionalisation: Disadvantageous for the Development of Sub-National Democracy? The Case of the Russian Federation in the 1990s.

Sunde, Irene Risanger: Globalisering og økonomisk konvergens i OECD 1971-99.

Sensur desember:

Holmelid, Vegard: Grenser og grå soner. Ei spelteoretisk analyse av avgrensingsproblemet i Barentshavet 1970-2001.

Suhrke, Ida: Equal and Different? Politics of Integration and Muslim Requests for Recognition in Norway.

Stie, Anne Elisabeth: Preconditions for Democracy: National Identity Versus Constitutional Patriotism. A theoretical analysis of the German Federal Constitutional Court's Maastricht Judgment.

Sætre, Aina H.: "Solidaritet eller business?" – Spillet om bistandsmidler på det humanitære marked. En analyse av norsk humanitær bistand i perioden 1989-1999.

Telstø, Geir: Mellom pietistisk fundamentalisme og kommunalistisk interessepolitikk. En komparativ analyse av interaksjon mellom religion og politikk i India, Sri Lanka og Pakistan.

Wiggen, Ingrid: Europas byer: Økonomisk vekst fra 1979 til 1994.

Aalen, Lovise: Ethnic Federalism in a Dominant Party State: the Ethiopian Experience 1991-2000.

Tilsammen er 27 hovedfagsstudenter uteksaminert i 2001.

Bærekraftig utvikling i Hong Kong

Tekst fra Marie Helene Svendsen og Maria Rosenberg. Omarbeidet utgave av Ragnhild Stolt-Nielsen.

I anledning Hong Kong University sitt 90-års jubileum, ble det arrangert en internasjonal studentkonferanse i tidsrommet 29. juli-3. august hvor temaet "Bærekraftig utvikling" stod på dagsorden.

Med vårt essay om olje og den betydning denne ressursen har for Norge både økonomisk og forvaltningsmessig, deltok vi som eneste norske lag sammen med 35 andre studentlag fra hele verden.

Vårt lag var sammensatt av fire jenter med bakgrunn i sammenliknende politikk grunn- og mellomfag, Gyda Marås Sindre, Marie Helene Svendsen, Ellen B. Backer og Maria Rosenberg.

Konferansens mål var å på grunnlag av de innsendte essay komme frem til et charter som kunne skissere løsninger på de problemene essayene omhandlet. Kort sagt, et svært ambisiøst prosjekt.

Spennvidden var enorm; fra hvordan hiv/aids problematikken var til hinder for utvikling til hvordan tradisjonell miljøpolitikk er en bærebjelke i begrepet "bærekraftig utvikling". Med så ulike utgangspunkt vil selvfølgelig de forskjellige svarene på problemene være svært sprikende.

At det i tillegg bare var satt av to timer til å løse alle utviklingsproblemer i hele verden, gjorde ikke saken enklere. Det var svært interessant å se i hvilken grad ulike erfaringer med statlige myndigheter spilte inn i de foreslåtte løsningsforslagene. Dersom man som i Norge har relativt god erfaring med staten som tilrettelegger, så er det ikke unaturlig at staten blir en del av løsningen. Andre steder er det derimot staten som er problemet. Som en afrikansk deltager bemerket: "the last thing you want to do in my country, is to contact the government.."

Alt i alt var oppholdet svært lærerikt og ga en god inspirasjon til å fortsette arbeidet med bærekraftig utvikling.

Vinner av Sampolkryssordenen var:

Astrid Næss,
Inst. for klassisk filologi, russisk og religionsvitenskap. Øisteinsgt. 3

Høye søkertall til grunnfag

Søkertallene fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet viser at sampol er det mest populære faget. Foreløpig er det lagt inn 170 søkere som har sammenliknende politikk som sitt førstevalg.

Også i fjor var søkertallet høyt. Sampolaktuelt meldte i fjor på denne tiden om mellom 200 og 300 søkere. Dette tallet var feil og ble senere korrigert av fakultetet til 170. Årets tall på 170 er kvalitetssikret av fakultetet.

Instituttet gleder seg i år som i fjor over at så mange ønsker å studere faget og vi håper og tror at vi kan tilby et spennende studium for de som etter alle solemerker vil komme til å utgjøre det siste kullet av studenter i sammenliknende politikk grunnfag før faget blir modulisert.

På grunn av den såkalte "kvalitetsreformen" vil studiet i sin helhet være modulisert med virkning fra 01.01.03.

Semesterstart

2002

Orienteringsmøter

18. januar

Grunnfag kl. 09¹⁵

Mellomfag kl. 10¹⁵

Hovedfag kl. 11¹⁵

Stort Auditorium L. Meltzers hus

Første undervisningsdag
mandag 21. januar

God Jul!

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
Førsteaman. Einar Berntzen
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

4/01

SamPol aktuelt

Hundreårsjubileum for Nobelprisen 2001

Institutt for sammenliknende politikk inviterte fredsprisvinnerne John Hume og David Trimble til forelesning og debatt ved UiB på Jussbygget, 5. desember kl. 13⁰⁰-15⁰⁰. Interessen fra publikum, nærmere 400 mennesker, gjorde at forelesningen ble flyttet til det største auditoriet på Dragefjellet skole.

John Hume og David Trimble fikk Nobels fredspris i 1998 for sitt arbeid for å finne en fredelig løsning på konflikten i Nord-Irland. De to representerer de to største partiene i provinsen, partier som appellerer til hver sin del av den splittede befolkningen i Nord-Irland. John Hume var i mange år leder av det sosialdemokratiske partiet SDLP, som er et nasjonalistisk (katolsk) parti, mens David Trimble er partileder for UUP, det største unionistiske (protestantiske) partiet.

Nord-Irland representerer en konflikt, men også et politisk system, som fanger interessen for forskere og studenter i sammenliknende politikk. Da Universitetet i Bergen fikk tilbud om å invitere tidligere fredsprisvinnere, falt valget naturlig for Institutt for sammenliknende politikk. Instituttets oppmerksomhet er i stor grad rettet mot kjennetegn ved politiske systemers utvikling og struktur, og her er Nord-Irland et interessant område å studere for statsvitere.

Nord-Irlands politiske system viser hvordan konflikter vedlikeholdes over lang tid, selv når de internasjonale omgivelsene endrer seg dramatisk. Både Storbritannia, som Nord-Irland er en del av, og republikken Irland er f.eks. medlemmer av EU, et prosjekt som går ut på å integrere land ved å bygge ned grensene på svært mange områder. Hva kan utviklingen i EU ha å si for en konflikt innad i et medlemsland? En av fredsprisvinnerne, John Hume, har ikke bare vært aktiv i regionens politikk og en pådriver for fredsprosessen i Nord-Irland. Han er også medlem av Europaparlamentet. Vi ba derfor John Hume om å reflektere over EUs betydning for konflikten i Nord-Irland.

Organiseringen av det politiske systemet, da særlig spørsmålet om hvordan minoritetens interesser kan ivaretas, har vært et av de grunnleggende stridsspørsmålene i Nord-Irland. Etter Langfredagsavtalen fra 1998 har Nord-Irland fått et politisk system som forutsetter en bredt sammensatt koalisjonsregjering, basert på det såkalte makt-delingsprinsippet. Det betyr at gamle og til dels bitre fiender skal sitte sammen i regjering. Ingen vet bedre enn fredsprisvinner David Trimble hvor vanskelig dette kan være, slik nyhetene denne høsten har vist. Trimble er førsteminister i Nord-Irlands provinsregjering. Vi inviterte David Trimble til å snakke om utsiktene for maktdeling og forsoning.

I sitt foredrag om EUs betydning for konflikten i Nord-Irland understreket John Hume at den innflytelse EU har hatt og fortsatt har på fredsprosessen i Nord-Irland er positiv både økonomisk og politisk. Langfredagsavtalens grunnlag og ethos sammenfaller med selve verdigrunnlaget for det europeiske samarbeidet i EU: samarbeid på tvers av (lande)grenser er den beste måten å skape fred på. EU har således vært en inspirasjonskilde for de tre hovedprinsippene i Langfredagsavtalen: respekt for forskjeller, respekt for institusjoner og samarbeid. Vi er alle fødte inn i verden,

som mennesker med ulike adjektiver, vi hadde ikke noe valg, sa Hume. Forskjeller utgjør livets kjerne. Det er således ikke forskjellene i seg selv som er problemet, men at disse knyttes til og utnyttes for å oppnå politiske mål. Vi må derfor lære oss å akseptere, sette pris på og respektere forskjeller og likevel kunne samarbeide om felles politiske mål. Det er dette fredsprosessen i Nord-Irland og fredsprosesser generelt handler om, mente Hume.

Om utsiktene til maktdeling og forsoning, sa David Trimble i sitt foredrag at det største problemet for den videre fredsprosessen er økende motstand mot samarbeidsregjeringen blant unionistene, også innad i Trimbles eget parti, UUP. Dette skyldes at IRA kom svært sent i gang med å levere inn sine våpen. Blant protestantiske paramilitære grupper er det også stor motstand mot våpeninnlevering. En absolutt nødvendig forutsetning for fred og forsoning er derfor at de private hærene forsvinner, og at po-

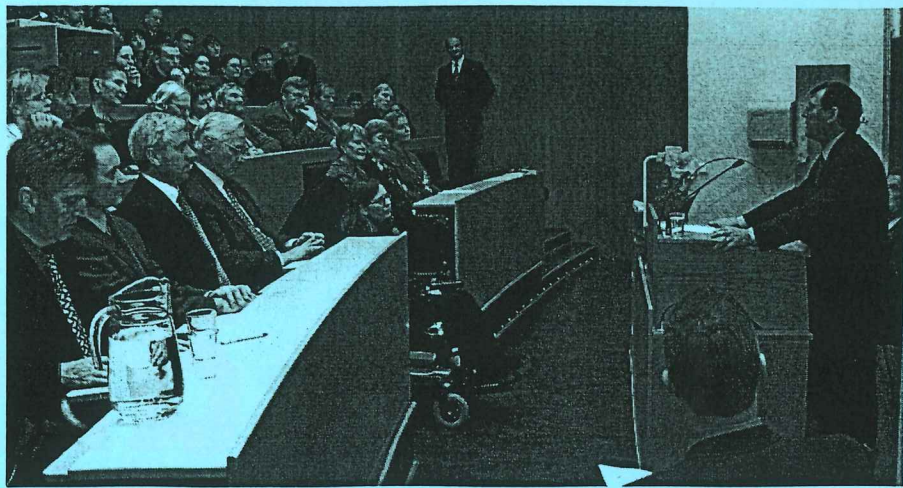

Foto: Magnus Vabø, UiB

litisk dialog rår grunnen som den eneste aksepterte konfliktløsningsmekanisme, sa Trimble.

Til tross for visse problemer, understreket likevel både Hume og Trimble at samarbeidet mellom nasjonalister og unionister faktisk fungerer. Historisk sett har den politiske utviklingen i

Nord-Irland rundet et hjørne og er inne på en ny vei. De ga således begge uttrykk for optimisme med tanke på fremtiden i Nord-Irland.

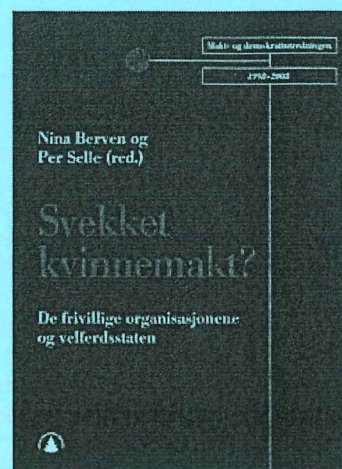
Ny bok

Svekket kvinnemakt?

De frivillige organisasjonene og velferdsstaten

Nina Berven og Per Selle (red.)
Gyldendal, Akdemisk: MAKTUTREDNINGEN
ISBN: 82-05-28085-1, 276 sider

Svekket kvinnemakt? viser hvor stor innflytelse de frivillige organisasjonene hadde for fremveksten og utbyggingen av den norske velferdsstaten, spesielt på helse- og sosialfeltet. Samtidig er organisasjonene gjennomgående blitt neglisjert i framstillinger om velferdsstatens utvikling. Kanskje fordi mye av det viktige arbeidet skjedd i «stillhet», og i hovedsak ble utført av kvinner?

Ansatte

Dr. polit. **Siri Gloppen** vil tiltre sin fireårige postdok-stilling ved Institutt for sammenliknende politikk 1. januar 2002. Siri Gloppen vil i løpet av denne perioden arbeide med prosjektet: **COURTS AND DEMOCRATISATION IN SUB-SAHARAN AFRICA**. Målsetningen med prosjektet er å undersøke domstolens rolle for demokratiutvikling i en afrikansk kontekst.

Det planlagte resultatet av prosjektet er bidrag til to bøker. Den ene, *Courts in Democratic Transitions*, planlegges i samarbeid med Elsa van Huyssteen (Sosiologisk institutt, University of the Witwatersrand, Johannesburg, Sør-Afrika). Den andre *Political Institutions: A New Look at Democratization in Africa* planlegges som del av et forskningsprogram med samme navn. Programmet *Political Institutions: A New Look at Democratization in Africa* (POLINAF) Nå: *Political Institutions in Africa: The Search for Democratic Accountability* er et samarbeid mellom Institutt for sammenliknende politikk og Christian Michelsens Institutt og postdoktor-prosjektet inngår som en del av dette. Både forskningsprogrammet som helhet og det planlagte postdoktor-prosjektet faller inn under fakultetets satsingsområder utvikling og makt, demokrati og styring.

Styrking av instituttets undervisning og veiledning innenfor disse områdene inngår som en sentral målsetning for POLINAF-programmet (Blant annet med

et årlig hovedfagskurs som hadde oppstart inneværende semester). Gloppen har derfor fått innvilget et fireårig postdoktor stipend som også omfatter undervisnings og veiledningsplikter.

Ragnhild Stolt-Nielsen skal ha permisjon fra kontorsjefstillingen hele 2002 og **Terje Knutsen** ansettes som vikar for henne.

Styrevalg

Instituttstyret 2002-2004

Det ble i høst avholdt valg til nytt instituttstyret for perioden 2002-2004.

Valget ble avholdt som postvalg og følgende personer sitter nå i det nye styret: Stein Kuhnle, Nina Raaum, Lars Svåsand, Frank Aarebrot, Torstein Hjelum, Atle Solberg og Randi Taule. Studentene velger sine to representanter i januar. Stein Kuhnle og Nina Raaum ble enstemmig valgt som henholdsvis styrrer og visestyrrer.

Som kjent vil det i løpet av denne perioden etter all sannsynlighet bli iverksatt en ny universitets- og høyskolelov. I henhold til lovforslaget vil det være opp til institusjonens styre å ta stilling til den interne organiseringen av universitetet. Som en konsekvens av dette er alle bestemmelser vedrørende både institutt- og fakultetsstyre fjernet fra lovutkastet.

Det er derfor teoretisk mulig at dette blir det siste instituttstyret.

Gjestestudent

Mhari Pottinger is a visiting Ph.D candidate from the University of Aberdeen, Scotland. As the current holder of the Swire scholarship at the Research Centre for Nordic Policy Studies, she has been under the supervision of Professor David Arter since October 2000 and will now spend a year in Bergen as an integral part of the studentship.

Mhari is focusing her research on the local government system in Norway. While interested in the representative game at this level, she is planning to research variations of participation in the local electoral process. By focusing on Hordaland, she plans to explore the role played by local community characteristics whilst trying to provide some clarity with respect to arguments on the size of the local government unit. By adopting a more qualitative approach she will address a recognised need in the political science community to probe deeply into the nature of contextual variables as they relate to electoral participation.

She was awarded the current scholarship upon graduating with her MA (hons) in Politics and International Relations. Her first year of the Ph.D was primarily spent completing the postgraduate training programme in research methods, conducting extensive reading and beginning to learn Norwegian. She was also one of the core tutors for a level two course in Political Behaviour and was involved in several surveys the department was conducting. She is currently developing her research plan and is continuing to learn Norwegian at the University. Although the focus of the research will be on Norway, it is hoped that the research can be widened to incorporate comparative focus with Scotland at a later date. In the meantime, she would be willing to hear from anyone who has suggestions or ideas or would be willing to provide some local information of the different municipalities within Hordaland itself.
mhari.pottinger@isp.uib.no, phone 83114.

Lærerutveksling

Innenfor rammen av Erasmus/Socrates programmet for utveksling av studenter og lærere mellom Universitetet i Bergen og Université du Droit et de la Santé Lille 2 vil førsteamanuensis Einar Berntzen i tidsrommet 28.april til 5.mai 2002 holde forelesninger om norsk politikk ved Institut d'Études Politiques (Sciences Po) i Lille.

Balkan, Bosnia og Bergen

Som del av prosjektet "The Politics of Democratic and Welfare Development in South Eastern Europe: A Network for Research and Education", under Sørøst-Europa Programmet, ble det fjerde internasjonale seminaret om "Democracy and Human Rights in Multi-ethnic Societies" arrangert av Institute for Strengthening of Democracy i Konjic, Bosnia, i uken 2-6. juli 2001. Seminaret ble ledet av Dzermal Sokolovic. Som del av samme prosjekt ble det tredje internasjonale seminaret om "Welfare States and South-Eastern Europe: Lessons from History and other Regions" arrangert samme sted i dagene 26-28. juli 2001, og ledet av Stein Kuhnle. Seminaret om menneskerettighetene ble også støttet av Universitetet i Bergen, the Japan Foundation (Tokyo), Institusjonen Fritt Ord, Karl Popper Foundation (Genève), Sund kommune, og Konjic municipality, mens velferdsseminaret utover prosjektet fikk støtte fra UiB, og sosialkontorene i Konjic og Mostar, og Konjic municipality.

Menneskerettighetsseminaret samlet 197 deltagere fra 23 land, og var det største som er blitt holdt. Blant deltagerne var også studenter som deltok i sommerskolen "The Balkans Students Return Home", som også organiseres av instituttet i Konjic. På årets seminar ble boken *Reconstructing Multiethnic Society: The Case of Bosnia-Herzegovina*, red. av Dzermal Sokolovic og Florian Bieber og utgitt av Ashgate Publishers, Aldershot, presentert. Den er et resultat av papers presentert på de to første seminarene, i 1998 og 1999. Det er planlagt en ny bok, både på engelsk og bosnisk, basert på papers presentert på seminarene i 2000 og 2001. Et nytt seminar sommeren 2002 er nå under planlegging.

Årets velferdsseminar ble også det største og mest internasjonale i rekken så langt. Det samlet 35 deltagere og hadde forelesere fra 8 land. I 2002 er det avtalt å følge opp denne seminarserien med et arrangement i Beograd i oktober 2002, i samarbeid med Institute of Social Sciences og Universitetet i Beograd.

I oktober 2001 gjennomførte Sokolovic, Kuhnle, Frank Aarebrot, Terje Knutsen og Sven Hort (Södertörn Högskole, Stockholm) en reise til Sarajevo og Beograd for å planlegge fremtidig samarbeid om forskning, undervisning, forsker- og studentutveksling, og fremtidige konferanser/workshops med Universitetet i Sarajevo og Universitetet i Beograd. Også Universitetet i Split (Zadar) og Universitetet i Zagreb deltar i nettverket som bygges ut, og flere institusjoner kan bli invitert til å slutte seg til. Det planlegges en konferanse i Bergen 10-11. mai 2002 om "The Balkans: Searching for Solutions", der bl.a. deltagere fra de samarbeidende institusjonene er invitert.

Prosjektet er organisert gjennom SEFOS, og lagt til Institutt for sammenliknende politikk.